

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

God. VIII.

Broj 37

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro. PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplatnike K 1-70, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo K 2-25. Na po i na cijelu godinu razmjerno više. Pojedini broj stoji 16 litora. Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv.

U Samoboru
14. rujna 1913.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petlini redak u redakcionom dijelu 20 fl. u oglasnom 10 fl. Za oglas, koji se više puta uvrćuje, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Samobor u izvještaju županije za god. 1912.

III.

Zdravstvo. Popriječno je bilo zdravstveno stanje u samoborskom kotaru povoljno. Na priljepljivim bolestima oboljeo je doduše 128 osoba, ali od ovih je smrću svršilo 34. — Cijepljeno je 612 djece, docijepljeno 659. — Na trachomu (očnom žaru) ostalo je krajem godine još 10 osoba bolesnih — U području kotara bila su 2 umobolna, 9 henavih, 9 padavičavih 13 slijepih 42 gluhoonijema

Umrlo je u god. 1912.: 275 muških i 260 ženskinja. Po dobi ih je umrlo do 1. godine 174; od 1—7 godina 117; od 7—14 godina 24; od 14—40 godina 69; od 40 do 60 godina 47 i preko 60 godina 107. Kako broj žiteljstva u kotaru Samobor iznosi 27.700 duša, to pomor u postocima iznosi 1.05%.

Veterinarstvo. Od nekužnih bolesti skapalo je 45 domaćih životinja u ukupnoj vrijednosti od 7380 K. Popisano je 830 pasa, za koje je ubrano 880 K psatarine. — Za javni potrošak zaklano je 850 goveda, 933 teladi, 59 ovaca i koza i 923 svinje.

Općinske veterinarske zaklade iznosile su krajem godine 6725 K u gotovom i 2353 K u obveznicama.

Narodno gospodarstvo. U pogledu marvogojstva spominje izvještaj ova opažanja, koja radi zanimljivosti prenosimo:

Samoborsko blago bilo je ljepše na izložbi od onog iz općine Podvrha naročito zato, što je među prvim bilo i blago samoborske inteligencije. Od predvedenog blaga bilo je od prilike jedna trećina križana sa pincgavskom, a dvije trećine sa simentalnom pasminom. Bilo je komada, koji su došla višobu u krvi, t. j. vrlo blizu čistokrvnima.

Telci su uglavnom i ovdje slabo krani.

Blatna Zagreba, kamo ide dosta sira i vrhnja, ako i ne mlijeka, pa i telca, osjećaju u tom području zamašnji raspod čistokrvne stoke. U samoborskom kotaru osnovana se pred više godina dvije marvogojske udruge, no nalazeći u najnepoželjnijim općinama, t. j. u Sv. Nedjelji i u Stupniku. Stupnik je prošle Zagreba, te se najnapredniji tamošnji gospodarji oni iz Remetincu i Blatu počeli već miješati, a u Stupniku vjero je još dosta zasutalo domaćo pašnjakno gospodarstvo.

Medjutim stupnička ma i promata marvogojske udruge sa čistokrvnim simental-

cima još je uvijek bolja od one u Sv. Nedjelji. Tamošnja je sejačka zadruga kreditirala novac za nabavu čistokrvnih junica barem uistinu inteligentijim i boljim gospodarima.

U Sv. Nedjelji dobili su medjutim čistokrvne junice većinom siromašniji i manje inteligentniji žitelji, koji su ih dakako i zapustili, te je većina tih junica medjutim prešla u druge ruke i druge općine, jer su loši gojitelji diskreditirali u Sv. Nedjelji čistokrvnu simentalnu pasminu. I u Stupniku i u Sv. Nedjelji postoje za marvogojstvo povoljni uvjeti, pa će se ondje morati što življe utom pravcu poraditi.

Pripomenuti nam je još, da u samoborskom kotaru marvogojske udruge nema uopće velike budućnosti, jer će i ovdje prije ili kasnije posve prevladati miješarenje. U Remetincu, Botincu i Blatu morale su se prije raspasti velike i starodrevne zadruge, da se miješarenje uopće omogući, no nastojati se mora oko oplemenjenja i dobrog timarenja.

Ostala su mjesta stupničke općine u općoj kulturi, te štedljivosti i trijeznosti, što se samo kulturom stiče, još dobrano zaostala. Tu ide teže sa miješarstvom već i poradi nešto veće daljine od željeznice. U Sv. Nedjelji, Samoboru i Podvrhu trebalo bi više kultivirati racionalni domaći postupak s miješkom, a naročito pobiranje vrhnja i sirenje. Tu je posjed većinom tako malen, da će se usprkos brzine željeznice jedva tako brzo razviti miješarstvo u pravom smislu.

LJUDEVIT ŠMIDHEN.

K otkrića njegove spomen-ploče.

(Nastavak).

Ovo je Šmidhenovo podmačiteljstvo bilo medjutim od vrlo kratka trajanja. U sljedećoj sjednici dana 29. ožujka 1882 iznio je on svoj exposé. Predložio je osnovu za niz radnja, koje bi se imale izvesti, a kako u tu svrhu nije bilo sredstava, tražio je, da se svim općinskim činovnicima i namještenicima kao i učiteljima kroz tri godine onise beriva za jednu trećinu.

Ovaj prijedlog zastupstvo nije prihvatilo, a Šmidhen je povukao konvenciju i zahvalio se na časti podmačeljstva. Budući da se i na ponovne molbe nije doo odvratiti od svoje namjene, izabran bje podmačeljstvom zastupnik Marko Bahovec, koji je vodilo poslova do izbora načelnika.

Izbor načelnika proveden je dne 12. svibnja 1882 u nazočnosti vel. župana Ivana Vardiana, koji je i imenovao kandidata za načelnika čest i to na prvome mjestu

Jakova Rupčića, na drugome Šmidhena, a na trećemu nekoga Barabaša. Izmedju 16 nazočnih zastupnika glasovalo je za Šmidhena njih 12, dok su četvorica predala prazne glasovnice. Karakteristično je za naše prilike, da oba ostala službena kandidata nješu dobila ni jednoga glasa. Izbor bje po velikome županu smjesta potvrđen, a Šmidhen kao samoborski načelnik zaprisegnut.

Po svemu izgleda, da je Šmidhen od svoga stanovišta glede redukcije beriva, iznesenoga u exposéu od 29. ožujka odustao — nu samo u koliko se je to ticalo drugih, a ne njega. Prvi njegov načelnički čin bi je, da je od svoje plaće (600 for.) poklonio općini godišnjih 200 forinti za poljepljanje trgovišta, pruživši tako ponovni dokaz svoje već prije toliko puta zasvjedočene skrbi za napredak Samobora.

S radnjama oko sanacije mjesta započelo se odmah. Još u svibnju 1882. pretresene su osnove glede kanalizacije današnje Livadićeve ulice i glavnoga trga, te Ljubljanske (sada Šmidhenove) ulice. Odmah su obavijeni najnužniji izvodi, a posao u Ljubljanskoj ulici započel i prije nego se je zastupstvo pravo i snašlo. Iz interpelacije zast. Brücknera od 2. lipnja 1882. razabiremo naime, da je zastupstvo bilo mišljenja da nije dalo dozvole za izgradnju toga kanala, niti je osiguralo troškove, dok je Šmidhen držao protivno. Stvoren je dakle zaključak, da Šmidhen može nastaviti kanalizaciju Ljubljanske ulice nu — na svoj trošak i odgovornost. Zaključeno je nadalje, da načelnik ne smije bez privole zastupstva dati obavljati nikakove radnje, popravke i nabave ako trošak za njih iznosi svotu veću od — 5 forinti!

Šmidhen je bio s tim zaključcima sporazuman. Očevidno ga nisu smetali, jer se ih u interesu mjesta i onako nije kralo prestrogo držati.

I istom žurbom kao kanalizacija Ljubljanske ulice započeta je i kanalizacija Livadićeve ulice i trga. Još prije nego li je stigla dozvola podžupanije, uznapredovala je gradnja kanala od Grgasova mlina do polovice trga. Kad je županijski inžinjer Cabrian došao u Samobor da obavi očevid, bio je zadivljen osnovom i vajanošću izvedbe, te se je o svemu vrlo pohvalno izjavio.

Poslije kanalizacije došla je na red izvedba trotoira i rigola u Ljubljanskoj i Livadićevoj ulici i na trgu. Livadićeve ulice bila je tom zgodom regulirana i proširena. Nasip izmedju današnjih kuća Kaschnitz i Janšo Budi, koji je imao zadatku da štiti trg od poplava Gradne, bio je tom zgodom odstranjen, čim je mnogo dobio i trg i Livadićeve ulice. I kanal u Stražničkoj ulici izveden je tom prilikom. Tako je samoborski trg dobio u glavnome svoje današnje lice, a i mogućnost da ga se drži u redu i čistoći, što prije toga nije bilo moguće inače, nego da se nešto i blato sa trga daše — u zatup.

Daljnja radnja bila je izvedba ograde oko groblja i gradnja kapelice na groblju. Groblje bje tom zgodom povećano, razlije-

lijeno na polja, putovi pročišćeni i uredjeni te se od toga doba samoborsko groblje može brojiti među ponajljepša u provinciji.

Iste godine (1882.) popravljena je i poljepšana trgovišna vijećnica, podgradjen cimintor crkve sv. Mihajla, te proširen i podgradjen prostor oko kapelice sv. Ane.

(Slijedi.)

Fran Hrčić.

Domaće vijesti.

Obilježnica smrti kraljice Jelisave. U srijedu je bila obilježnica smrti blagopok. kraljice Jelisave, pa je povodom toga odslužio u 8 sati sv. misu domaći župnik v. k. g. Milin Zlatić kojoj su prisustvovala sve ovdješnje škole s učiteljstvom. Taj dan imale su škole praznik.

Kr. povjerenik Skrljez proputovao je automobilom u četvrtak kroz Samobor na Piješevicu u pratnji tajnika pl. Mraovića, osobnog kr. povj. tajnika Fr. Havličeka te kot. upravitelja pl. Thanhoffera. Njegovo zdravstveno stanje je sasvim povoljno. Rudarska draga i Piješevica mu se izvanredno sviđaju. Nadamo se, da će preuzv. gosp. kr. povjerenik još češće pohoditi naš Samobor.

Otplatna osnova za vodovodni zajam. Računarski ured kr. zem. vlade izradio je osnovu, prema kojoj će općina Samobor otplaćivati zajam za vodovod u iznosu od 105.000 K, podijeljen joj iz zemaljskih sredstava. Osnova je već dostavljena trg. poglavarstvu.

Kako je poznato, zajam je povrativ uz 4⁰/₁₀ postacipativne kamate i 1⁵/₁₀ oplate u 34 godišnja obroka. Prema ovome imat će općina Samobor otplaćivati svake godine svotu od 5.775 K, dok će 34. godišnji obrok iznositi 719 K 88 fil. t. j. ostatak glavnice, te kamate za ovaj od 28 79 K ukupno dakle 748 67 K.

Poglavarstvo trga imat će pojedine obroke svakog 1. listopada redovno do potpunog namirenja cijeloga zajma putem kotarske oblasti u Samoboru neposredno otpremati kr. zemaljskoj blagajni u Zagrebu. Otplatni obroci imat će se svake godine osigurati u opć. proračunu.

Prvi anuitetni obrok dospjeva 1. listopada 1914.

Načelnik trg. Samobora g. Mirko Kleščić, vratio se danas sa 10 dnevnog dopusta i preuzeo opet načelničke agende.

Vjenčanje. U srijedu poslije podne vjenčao se u Samoboru gosp. Stjepan Fresl ml. posljednik, s gđicom. Olgom Jurčićevom — Bilo srećno!

Podijeljenje vojnih spomen-krstova. Spomen krstovi podijeljeni su nadalje ovim vojnim pričuvnicima iz Samobora: Stjepanu Tonšetiću, Josipu Dominu, Marijani Majdiću, Ivanu Orgasu, Gjuri Dominu, Franji Medvedu, Ignacu Freslu, Ernestu Kralju, Josipu Setinu, Miroslavu Sečnu, Martiju Vukoviću i Marku Vukoviću.

Svim ovima uručit će se spomen-krstovi buduće nedjelje u 10 sati prije podne kod. kr. kot. oblasti.

Za Društvo za poljepšanje Samobora sakupljeno je u svačuvima g. Stj. Fresla ml. s gđicom Olgom Jurčić prilikom zdravice domovini na prijedlog g. Rumenika ml. 15 K.

Raspisani uplatnici najamne i razredne kućarine za godinu 1913. Ispitani i obredjeni su po kr. financijskom ravnateljstvu u Zagrebu pa se izlažu na javni uvid kroz osam dana i to počevši od 15.—22. o. mj. U to vrijeme je slobodno svakomu porezovniku za uredovnih sati zagledati, s tim upozorenjem, da se ovo izlaganje na javni uvid obavlja samo u interesu javnosti raspisivanja te u interesu što većih razjašnjenja sa porezovnika, dok na ustanovljenje prizivnog roka nije ovo izlaganje upisanika redovno od upliva, jer se priziv imade podnijeti u roku od 15 dana računajući od uručenja poreznog

arka, koji će dobiti svaki samostalni porezovnik kasnije, kada to odredi kr. financijsko ravnateljstvo, dotično nakon zaključenja dijela propisa porezne glavne knjige. No može se priziv po nezadovoljnom porezovniku uvidom u raspisni upisnik i prije uručenja poreznog arka podnesti.

Tecivarina IV. razreda za godinu 1913. Registar za tecivarinu IV. razreda ispitan je i odobren po kr. financijskom ravnateljstvu u Zagrebu pa je izložen na javni uvid kroz 8 dana i to počevši od 15.—22. o. mj., u koji je slobodno svakomu porezovniku za uredovnih sati zagledati. Što vrijedi glede priziva za kućarinu, vrijedi i za priziv protiv raspisa tecivarine.

Zabava Pučke čitaonice. Zabave Pučke čitaonice, koje ova svake godine prired. po jednu ili dvije, poznate su sa svoje veselosti. I ove godine zakanilo se društvo prirediti društvenu zabavu i to 21. o. mj. u Anin-perivoju u gostionici g. Stjepana Fresla. Po svemu sudeći bit će i ovaj put odziv članova vrlo brojna, a veselica po običaju animirana.

Naružba pijeska. Tvrtka Rohrbacher iz Virovitice naručila je prošli tjedan iz opć. pješčanika 100 met. cenata pijeska.

Natječaj za opć. primalju. Budući da je dosadašnja opć. primalja Katica Peroš zahvalila na službi općinske primalje, to je trg. poglavarstvo raspisalo natječaj za popunjavanje toga mjesta s plaćom od 240 K na godinu. U otvorenom roku prispjele su 3 molbe za ovo mjesto i to Jage udove Huzjak iz Dubrave, općine Gradec, Anke Prpić sukromne primalje u Senju i Marije Miholić sada stanujuće u Samoboru.

Ovogodišnji novaci pozvani su na službovanje na 7. listopada.

Sjednica vatrogasne zajednice. Sjednica centralnog odbora zajednice hrv. slav. dobrov. vatrogasnih društava održana je u Zagrebu na Malu Gospoju. Kako je između 14 ostalih društava i samoborsko vatrogasno društvo član ovog središnjega odbora, to ga je na ovoj sjednici zastupao kao delegat druž. podzapovjednik g. Bogumil Toni. Na sjednici je stvoreno više zaključaka, koji imaju svrhu, da podignu hrv. vatrogastvo iz današnjeg zastoja.

Izveštaj o radu i stanju hrv. seljačkih zadruga. Primili smo ovaj izvještaj za godinu 1912., a iz njega razabiremo, da je bio broj ovih zadruga krajem prošle godine 252, dakle za 9 više negoli prediduću godinu. U ovima je bilo okupljeno u svemu 37.777 zadrugara. Prema tim ciframa dolazi na svaku zadrugu poprječno 150 članova, a to bi bio maksimalni broj, koji se ne bi smio prekoračiti ni kod jedne zadruge. Međutim je poznato, da imade lijep broj zadruga, kojima broj članova premašuje 150. Utješljiva je pak činjenica, da zadrugne uprave i same uvidjaju, kako je teško raditi s prevelikim brojem članova, pa će se zato morati uzastojati, da se takove zadruge podijele u 2—3 manje. Ovo načelo je udovoljeno već u godini 1911. kod Hrvatske seljačke zadruge u Lugu, od koje se odvojilo preko 50 članova i osnovalo novu zadrugu u Parčaljevcu kod Samobora. I kod zadruge u Stupniku preduzete su predrađnje u tome smjeru već u god. 1912., koje su uspjele, jer je u godini 1913. osnovana nova zadruga u Demerju, u koju će pristupiti 52 člana zadruge u Stupniku.

Prosječna vrijednost posjeda, što ga imaju zadrugari dosiže gotemu svotu od K 114.000.000.

Škola u Lugu. U ovu školu dolazi ove godine preko 300 djece. Samo 1 godišta ima 130 djece. Škola je dvorazredna te je već odlučeno, da se proširi u četverorazrednu. Za željeti je, da se to čim prije zhuđe, jer je pretrpanost djece prevelika, pa na sadašnja dva učiteljska lica dolazi pregolem broj djece. I žiteljstvo iz Luga i okoline živo želi, da se ovoj gorućoj potrebi što prije dostuči.

Gradjevna dozvola. Magdalena Poreden iz Siražničke ulice br. 23. zamolila je za dozvolu prigradnje jedne sobe uz sadašnju kuću.

Kradja na opć. poglavarstvu. Bivši opć. pisar Predragović pronevjerio je 96 K 68 fil. na štetu okružne blagajne. Pošto se u ovoj stvari pronose razne glasine to donosimo s kompetentne strane slijedeće: Radi uredjenja zaostataka kod trg. poglavarstva dozvolila je kot. oblast u Samoboru kratkim putem, da se primi jedan dnevničar za vrijeme od najviše dva mjeseca. Privr. opć. blagajnik našao je dnevničara Predragovića, koji je i primljen. Kad su dva mjeseca prošla otkazana je rečenomu dnevničaru služba na 14 dana. U potraživanju mjesta ostao je isti u Samoboru, pak je za to vrijeme zalazio i u općinski ured, gdje si je prisvojio uplatni arak zajedno sa uplatnicama za prinose okružne blagajne, koje je uplatnice bespovlasno unovčivao kod stranaka. Tim je načinom ukrao K 96 68. Čim je ta kradja ustanovljena povedeni su po poglavarstvu izvidi, a ukrađena svota nadoknadjena odmah po opć. blagajniku Gvozdiću. Da prijava sudu podnešana nije razlog je, što je manjkajući iznos bio pokriven. Pošto se je tako pisar Predragović pokazao kao osoba pogibeljna po tuđi imetak, to je po kr. kot. oblasti bezodvraćno izagnan iz područja kotara, kojim se je izgonom i zadovoljio, dok mu je supruga odmah za njim otputovala.

O ovoj stvari izašao je dopis iz Samobora u „Novostima“, koji je pisan neispravno i tendencijozno, jer navaljuje na osobe, koje do danas o tome još ništa ne znaju. Upozorujemo „Novosti“, da ne nasjedaju.

Uapšenik sa 6850 K gotovine. Dne 20. kolovoza uapšen je u Otočcu Jure Kolaković rodom iz Sinca, 24 god. star. sa još četvoricom osumnjičenika. Kolaković je imao uza se 6850 K u novim banknotama i to 75 komada po 50 K i 31 komad po 100 K, zatim jedan dupli zlatni lanac i dva zlatna prstena. Na pitanje, otkuda mu potječe novac i dragocjenosti, naveo je ovaj, da se je borio u četama Ise Bojjetinca u Staroj Srbiji i Macedonji, i da je novca nakupio kod poginulih turskih vojnika. Taj novac da je promijenio u srbijanski u Vranji kod trgovaca, a srbijanski da je promijenio u austrijski kod trgovaca i krčmara u Beogradu i to u note od 20 i 50 K. Te banknote promijenio je kasnije na svom putu u note od 100 K — da mu bude lakše nositi — i to u Mitrovici, Našicama, Virovitici, Samoboru i još nekim drugim mjestima.

Kako su te note sasvim nove i od jedne serije po više komada, to postoji sumnja, da taj novac potječe od kradje ili da je krivotvoren, stim više, što je Kolaković imao uza se i jedan muški zlatni sat i tri nova prstena, no ove je prigodom uapšenja nekamo bacio.

Na zamolbu kot. oblasti u Otočcu poveo je redarstvo trg. općine Samobor izvide, da li je koji čovjek u Samoboru kod krčmara mijenjao novac. Ujedno je gostioničarima predočena fotografija Kolakovičeva. No svi ispitanici izjavili, da se ne sjećaju, da bi prema predočenoj slici s ovakom osobom imali kakva posla, ili bi je uopće vidjeli. BR će prema tome, da Kolakovičeve izjave uopće ne odgovaraju istini.

Mlađi kradljivci. U noći od 6. na 7. kolovoza 1913. ukradeno je Franji Doltaru u Mitrovoj ulici br. 16 iz nezaključene kuhinje 3 puna lonca i jedan do polovine napunjeni ovinjskom masi, te jedan lonac „čvaraka“ sve u vrijednosti od 50 K. Dalje su ukradene 3 muške košulje vrijedne 9 K, jedna gaće vr. 2 K, klobazan vr. 2 K, veliki rubac vr. 2 K i jedan zimski kaput vrijedan 14 K.

Nakon duljih izvida pošlo je sada trg. redarstvu za rukom pronaći počinitelje ove kradje, a ti su Gjuro Fresl od 18 godina iz Samobora, Janko Kolman sin Premje iz Hrašćine u dobi od 14 godina i Marko Krumar iz Kostanjevice u Kranjskoj, kojemu je također istom 18 godina.

Po izvaji Marka Krumara odnijeli su ukradenu masu k njegovoj staroj majci Katarini Nemanić, koja da je rečenu masu te lonca izlila u svoje posude i takovu odnijela u Zagreb, sa kojom je prodala 30 K Gjuri Freslu, kao glavnom vođji čkave škola. Fresl

je dao od toga „za trud“ Marku Krumaru 2 K, a koliko je dao Kolmanu, to mu nije poznato. Dokazano je ipak, da je najveći dio zadržao za sebe kao i svu ukradenu odieću. Kad se ovako opskrbio novcem i dobro zaodjeo, otišao je Fresl na putovanje prema Rijeci, otkuda se sve do danas nije povratio. Kolman se također nekuda skitao, te je naknadno i on uhićen.

Osim gore navedene krađe, pokrao je Marko Krumar kruške g. Ivana Levičara, te je izjavio, da je i ove predao Katarini Nemančić, koja ih je otpremila u Zagreb i tamo prodala. Mladi kradljivci predani su sudu, a za Freslom raspisana je tjeratica.

Ostavio na čuvanje ukradljene kobile. Oružnička ophoda u Samoboru pronašla je u staji krčmara Marka Majnarića dvije kobile i muško ždrijebe Majnarić je oružnicima izjavio, da je ove kobile sa ždrebetom jašeći dotjerao k njemu nepoznati čovjek u noći od 6.—7. o. mj. Taj nepoznanac zamolio ga je, neka te kobile ostanu kod njega, dok se on povraća iz Kranjske, jer da tamo imade kupce, koji će kobile kupiti. No toga čovjeka nije bilo više na trag. Kako je nepoznanac dotjerao kobile bez ulara, na jednostavnoj špagi, i jer ih skriva, vjerovatno je, da su kobile zajedno sa ždrebetom ukradljene. Vrijednost životinja jest 910 K. Oružnici su ih predali na čuvanje poglavarstvu općine Podvrh, a ujedno podnijeli prijavu kr. kotarskomu sudu.

Iščeznuli konji pronađeni. Jedva smo zabilježili slučaj s kobilama pronađenima kod krčmara Majnarića, opet se javlja o nestalim konjima žitelja Janka Širanovića iz Kalinovice.

No ovi su srećom sada pronađeni. Da li je po srijedi kradja ili zloba, to je još sveudilj nejasno. Znade se samo to, da se je troje konja Širanovićeve mirno paslo do šume „Gaj“ kad je oko 3 sata noću došao neki čovjek, koji je uzjašio na jednog konja potjeravši ostale sve do sela Male Gorice. Ondje ih je pak jednostavno ostavio na cesti, te su ih vidjeli prolaznici, kako uz grabu pasu. Ti konji su poslije došli do kuće seljaka Petra Lackovića u Srebrnjaku, koji ih je predao vlasniku. Oružnici vode izvide.

Ostao bez rublja. 5. o. mj. sušio je Stjepan Kocjan, vincir kod Vladoja Prambergera u Brezju svoje rubije na dvorištu. Kad je došao da ga snimi, rubiju ni traga. Osim Kocjanovog rublja pokradeno je i rubije njegove žene, sve u vrijednosti od 55 kruna. Kradja je počinjena u pđ bijela dana.

Nema brusa ni paajeg lanca. Ivan Horvat u Sv. Nedjelji došao rđi 5. o. mj. u svoje dvorište, opazi, da mu je netko po danu ukrao brus od kose, a odnio sa sobom i lanac, na kojem je bio privezan pas. Horvat trpi štetu od 4 k 40 lit.

Otkrao se na tuđi račun. Ivanu i Josipu Barbiću, seljacima iz Male Jazbine, općine Podvrh ukrao na 5 o. mj. iz ormara u komori 3 sukna odijela, 1 kaput, 1 kišobran i sat sa srebrnim lancem. Ukradene stvari vrijede 118 K.

Kradja je počinio poznati okitnica i kradljivac Juro Vugrin, rodom iz Zdenaca, općina Brđovac. Prijavljen je kotarskom sudu, a za njim određena potraga.

Kradja. U noći od prošlog petka na subotu provalio je do sad nepoznati tat u prednju (uličnu sobu) ovdalnog timara g. Ojuro Lesca, te odavle odnio više vanjkuhi.

Štetičnik osujna. Na tjedni sajam 6. o. mj. dotjerano je 324 kom. ovinja, od čega je prodano 107 komada.

Kod epidemije bolesti kao kolere i srodolije propisuje liječnici, da se smije piti samo kuhana voda. — Najbolji način da se pazi na taj propis, jer kuhana voda ne odgovara našem okolišu. — S toga je najbolje, da se odmah kuhana voda popravi.

Pravi „Frančkov“ pridodatak za travu je zato najpodesniji, jer on daje travi najviše vrijednosti, tako da je dovoljno moći piti u bilo kojoj količini.

Na temelju pomnih istraživanja sveučilišnog profesora Dra. O. Schmiedeberga iz Strassburga ustanovljeno je, da ovaj pridodatak sprečava raspadanje i gajilobu hranivih zaostataka u želucu i crijevima. — Stoga se može tvrditi, da užitač ovakvog Frančkova izvarka može služiti kao izvrsno sredstvo za predusresti kolere.

Iz sudnice.

Isprebijao mater. U Sv. Nedjelji postoji seljačka zadruga Iviček, a glava joj je jed ni muškarac Ljudevit Iviček. Kako su njegovi zadrugari bili vrlo jezičavi ljudi, to je među njima dolazilo često do svadje, pa je katkada znao zahvatiti Ljudevit za batinu da njome sudi. Radi toga je on dođuše često dolazio u sukob s kaznenim zakonom, ali je bilo sve zaludu, jer kako sam Iviček priznaje, bez batine nije mogao da „učini red“ u kući. Iviček je i ovih dana i opet stajao pred zagrebačkim sudbenim stolom, pošto ga je državno odvjetništvo optužilo radi teške tjelesne ozljede što ju je kao glava zadruge nanio svojoj rođenoj majci, koja se nije htjela pokoriti i ostalim jezičavim zadrugarima jezik prikratiti.

Iviček je osuđen na 1 mjesec dana teške tamnice, te da plati materu u ime odštete 10 K. Osuđeni je uložio ulok, dok se je državni odvjetnik zadovoljio osudom.

Gospodarstvo.

Samobor i izložba voća i grođja. Izložbu voća, grođja, povrća i mliječarskih proizvoda u zagrebačkom Zboru priredilo je Hrv.-slav. gospodarstvo društvo u Zagrebu a ova je na općeno zadovoljstvo uspjela. Vrijednost izložaka prosudila je u subotu posebna porota. U poroti za voće i grođje bili su između ostalih i naši poznati gospodarstveni stručnjaci Pavao Cesar i Oskar pl. Šimić.

Od Samoboraca odlikovani su počasnim diplomom za osobito lijepo voće ili grođje gg. Oskar pl. Šimić, župnik iz Sv. Martina, i Pavao Cesar, posjednik i vl. putujući učitelj; počasnim diplomom za lijepo voće ili grođje gg. Franjo Reizer vlastelin i Stjepan Šoić, posjednik.

U skupini povrća dobio je priznanicu g. Pavao Cesar.

Gnojenje sa superfosfatom. „Denica“ glavno zastupstvo tvornice umjetnoga gnojiva u Koprivnici javlja, da je pripravno dati jednomu gospodaru u Samoboru, koji se za to prijavi, 75 kg. superfosfata besplatno za pognojenje 600 hv² zemljišta. Ovaj mora gnojivu obaviti kraj drugog jednako veličkog zemljišta, koje ne će biti umjetno gnojeno da se može vidjeti razlika. Daljnje upute daje „Denica“ u Koprivnici. (Kako doznajemo ovaj će pokus učiniti na svojem zemljištu sama općina)

Aleksandar Kešec (Karlovac):

U garnizonskoj bolnici.

Nastavak.

III.

A od onda?

Pri tom pitanju pogleda nesretni mladić na svoju lijevu nogu, koja mu bijaše nešto zgrčena i iznakažena i izvi mu se teški uzdah iz grudiju, dočim mu trepavice zatrepavile kao krila ranjene ptice.

Bilo je to još prošloga ljeta. Imali su tešku vjebu. Njegov vod morao je da na silu leži na nekom sunčanom humku, obrasla gustom šikarom i travurdom. Odjednom osjeti oko noge nešto gibljivog i prije, nego što je mogao da skoči od ulaza, osjetio je laži ubod. Kričnuo je više od ulaza, nego od boli, dočim je grča, stara rđjovica položena otplasla u gustu travu.

Osjetio je ga kući i smjestio u bolnicu. Od onda pa do toga dana nije je ostavio. Liječnici mu opisuju život, na nogu je izgubio; ona mu se čista da puši.

IV.

Što li ću da uradim, pitao se je; zar da ovako hrom provodim život?

Nijesam li mogao biti zdrav? Ah, jao, jao mene nesretna, uzdisao je i zavidnim je okom gledao za vojnicima, koji prolazahu mimo njega zdravih nogu.

A što si se zagnjurio u misli? — Šalno se izdere na nj neki bolesnik, što mozgaš tuda? — Ne misli! — Vidiš, mi drugi ne mislimo pa dobro živimo.

Da ne mislim? — A moja noga? — Zar je to samo tako?

Nije baš samo tako, to je istina, ali tko ima vjernu ljubav, tome ne škodi ni hroma noga.

E misliš li, tako Boga ti?

Boga mi, brate, mislim tako zato ne mrsi tuda, već fučkej kaj i ja.

I da mu još bolje dokaže, kako ne valja misliti, naheri svoju kapicu, zafučketa neki „marš“ i ode prpošno dalje.

Ivo se malo raspoleži.

Istinu veli on, govorio si je, ne valja misliti. Tko ima vjernu ljubav, tome ne škodi da je hrom, A ja je imam. Imam svoju Maru Onu malu žužu Maru, čija su usta ko žive pijavke. Ona, ta ona će me i ovakvog ljubiti. Ta ne ljubi ona samo moju nogu, nego mene čitavog, cio moj život. Pa i ja bih nju ljubio, da, recimo, izgubi kojim slučajem oko ili ruku ili nogu Bi, Boga mi. — Samo, ko ne javlja mi se. Doduše, daleko je to odavle; ča tamo iza trećeg brda, a to je daleko! Istina, kadgodj je sajam, čekam je. E pa i ne može cura tako lako. Veli, sram me je od drugih vojnika; tako mi je zadnji put rekla mati da veli. Pa i istina je to. Nije dobro, da mlada cura zalazi među vojnice, pa bili oni i bolesni; znam ja to.

A još mi je rekla materi, veli, majko, svejedno ć' ja pregorit sve; povedite me o proljeću k njemu. I eto, sad je proljeće, sajmen je dan, pa recimo, da ona pregori sve, pa da se recimo pokaže eno ondje na ulazu — aj, aj!

I mlad vojnik zažarenih obraza i žarkih očiju pogleda prema ulazu.

V.

Čaravi i brkavi inšpekcionij vojnik stajao je na straži kod ulaza i mirno je pušio svoju cigaretu. Iz svakog kreta nogovog punošto zdepastog tijela izbijalo je vojničko obješenjaštvo. Kad ga čovjek vidi, gdje onako mirno i strogo službeno stoji i kad u isti mah pomisli, koliko li je u njemu i volje i smisla za „markiranjem“, mora da se nasmije.

Njegove crne oči suravo i strogo šibaju oko sebe. I pljučka oko sebe često ho vrio, vrio, strogo.

(Slijedi).

Odgovorni urednik: dr. Miho Juratović.

Prodaje se kuća

ili se iznajmljuje u Šmidhenovoj ulici br. 36. — Poblize u tiskari našeg lista.

Dječja kolica

moderna i posve dobro sačuvana prodavaju se. Poblize Gajeva ulica, kod financ. priglednika.

Prodaje se kuća

u Gajevoj ulici br. 14. Upitati se kod uredništva „Samob. Lista“.

Kuću

u Samostanskoj ulici broj 61 sa 2 sobe i kuhinjom, zatim dvorištem i vrtom želi prodati ili iznajmiti vlasnik Miroslav Šestak.

Livada „Lužiček“

dobrovoljno se prodaje. — Poblize u tiskari „Samoborskog Lista“.

Svaki Hrvat rabi samo

Alabaster pastu

i vodu,

koje su najbolja sredstva za njegu zubi, a prodavaju se u korist „Hrvatskih škola“.

Za dobiti u Samoboru u
Ujtarai g. Mirka Kleščića.

Sl. općinstvu trga Samobori i okoline
preporučujem svoj veliki izbor

ogrlica i košulja

za muške, kišobrane, kao i upravo prispjele lijepe
zimate

štofode i barhende

za ženske haljine.

L. ROSENBERGER

trgovina manufakturne robe
SAMOBOR, glavni trg.

MILIJONI
upotrebljuju za

Kašelj

promuklost, sluzavost,
katar, grčeviti kašalj
i hripavac

Kaiserovy Prsní Karamely

sa tri omerike
svjedožbi od liječnika
i privatn. potvrđuju
sigurni uspjeh.

6050
Omet 20 i 40 fil., ovežanj 60 ?

Dobiva se kod
MIRKA KLEŠČIĆ
Ujtarai u Samoboru

Naučnika za kolarski obrt traži
Nikola Čebušnik u Sa-
moboru.

Stan od 2 sobe, kuhinje i nuzgre-
dnih prostorija iznajmljuje se
odmah, Starogradska ulica broj 13.

Stan sastoji iz 4 soba i nuzprostorija
eventualno cijela kuća za iznajmiti
mjesečno ili godišnje. Uпитati kod g. ravna-
teja A Rumenića.

Rendez-vous Samoboraca u
Zagrebu.

Svratište

„k, bobačkom rogu“

Novo i krasno uređene sobe s električnom
rasvjetom. Elegantna restauracija. Izvršna
kulinarija, dobro vino i pivo.
Brza i točna posluga. — Cijene umjerene.
M. Pilaž, svratištar.

Sredstvo proti zatvorenju,
tustilu i ulozima

STERNOV

moravsko gorko vrelo, blago i
sigurno djelujuće sredstvo, te prema
isporedjujućoj analizi najbolja
gorka voda. 12

Listovni papiri i omoti sa slikama Samobora
Veliki izbor samoborskih razglednica

Album sa 10 samoborskih slika,
čestitke, ruže, djeca, ljubave karte itd. Uspomene
na Samobor. Veliki izbor
krasnih slikovnica

knjižica za bojanje za djecu, krasnih spo-
menara, tintarnica, molitvenika, raznovrsnih
kolodara, pisaceg i risaceg materijala, torba, pernica
kloset papira omot po 20, 30 i 40 fil Raznih nožica.

Svilenog papira za ruže.
Pestića. Svakovrsnog lišta. Cigaretnih tuljčića.
Papira za police u svim bojama i vrstama.
Preporučuje najjeftinije
Tiskara i papirnica S. Šeka.

4 filtra

Najbolji cigaretni papir sadašnjosti je

„GOLUB“

Jedini hrvatski proizvod. Zdravlju neškodljiv.
Dobije se svuda. — Štoji samo 4 filtra.

Prva hrv. tvornica cigaretnog papira
U ZAGREBU.

4 filtra

SAMOBORSKA ŠTEDIONICA

utemeljena god. 1873.

Blagotvorna glavica
i vianette zaklade
K 848.148—

TRG LEOP. SALVATORA BR. 8.
VLASTITA KUĆA.

Štedni uložni bonom
g. 1912.
K 1.500.57-00

Podijeljuje zajmove na
mjenice, na hipoteke i
na vrijednosne papire.

Prima i ukamaćuje uložke
na knjižice i na tekući
račun.

Unovčuje čekove i do-
nake na domaće i ino-
zemna mjenja.

Mijenja inozemni novac uz najpovoljnije tečajeve.